

STATSADVOKATEN

FOR SÆRLIG ØKONOMISK OG
INTERNATIONAL KRIMINALITET

EVALUERING AF IPR-OMRÅDET

2018-2019

Indhold

Sammenfatning.....	1
Indledning	1
Resultater	3
Fra anmeldelse til afslutning	4
Sagstype	6
Sagens kompleksitet	8
Anmeldere, forurettede og gerningspersoner	9
Status på samarbejde med interessenter	13
Status på internationalt samarbejde	13
Øvrige præventive indsatser	14
Bilag	16
Beskrivelse af variable	16

Sammenfatning

- Evalueringen indeholder information om 72 sager fra 2018 og 45 sager fra de første ti måneder af 2019. I alt 117 IPR-sager.
- Pr. 5. november 2019 er 26 % (31 sager) af sagerne aktive, mens 74 % (86 sager) er afsluttede. Af sidstnævnte er 44 henlagt efter retsplejelovens § 749, idet anmeldelsen enten er undergivet privat påtale, krænkelsen er af civilretlig karakter eller ansvarssubjektet ikke har kunnet afdækkes. 24 af de afsluttede sager er såkaldte domænesager, hvor en falsk hjemmeside er beslaglagt og lukket ned.
- Den samlede sagsbeholdning er i undersøgelsesperioden på sit højeste i oktober og november 2018, hvorefter der har været et løbende fald til og med september 2019. Faldet vurderes at skyldes det faldende antal anmeldelser om IPR-krænkelser i 2019 samt ressourcetilførslen og effektiviteten i gruppen. Sagsbehandlingstiden har ligeledes været lavere i 2019 end i 2018.
- En tredjedel af sagerne vedrører salg af kopivarer i form af tøj, sko og/eller accessories.
- 85 % af IPR-krænkelserne foregår online, mens de resterende 15 % er foregået på fysiske handelssteder.
- I 2019 er 69 % af IPR-sagerne kategoriseret som store sager, mens resten er mindre sager.
- I 2018 er 57 % af sagerne kategoriseret som grænseoverskridende. I 2019 var det 50 %.
- Mere end halvdelen af sagerne er anmeldt af rettighedshaverne og repræsentanter for rettighedshaverne som f.eks. Rettighedsalliancen og Nordic Content Protection. Øvrige anmeldere er er privatpersoner, myndigheder eller andre organisationer.
- Privatpersoner anmelder ofte mindre sager, mens rettighedshavere anmelder større sager.
- 12 ud af 74 gerningspersoner er kvinder, hvilket udgør 16 %.
- Gennemsnitsalderen for gerningspersoner er 35 år, og 65 % af gerningspersonerne er mellem 21 og 40 år.
- Gennemsnitsalderen for krænkelser begået online er 34 år, mens den er 39 år for krænkelser begået på fysiske lokaliteter.

Indledning

Rigsadvokaten meddelte ved rundskrivelse af 6. juli 2018 til samtlige politikredse og statsadvokater, at der var truffet beslutning om, at alle IPR-sager skulle samles i SØIK, uanset hvor overtrædelsen var begået. Beslutningen blev truffet efter en forsøgsordning, der trådte i kraft den 15. november 2017, hvorefter alle IPR-sager i en periode frem til udgangen af maj 2018 blev samlet til behandling i SØIK. På baggrund af de positive erfaringer med forsøgsordningen blev det besluttet at gøre den permanent, således at behandlingen af IPR-sager også fremadrettet skulle være samlet i SØIK med henblik på at sikre en styrket og koordineret indsats på området.

I rundskrivelsen er det også anført, at "såfremt en politikreds modtager en anmeldelse om en IPR-krænkelse, skal den straks videresendes til SØIK. Det samme gælder, hvis politikredsen i øvrigt – eksempelvis i

forbindelse med et lokalt kræmmermarked – indleder uopsættelig efterforskning, herunder foretager foreløbig beslaglæggelse, i en sag vedrørende håndhævelse af immaterielle rettigheder”.

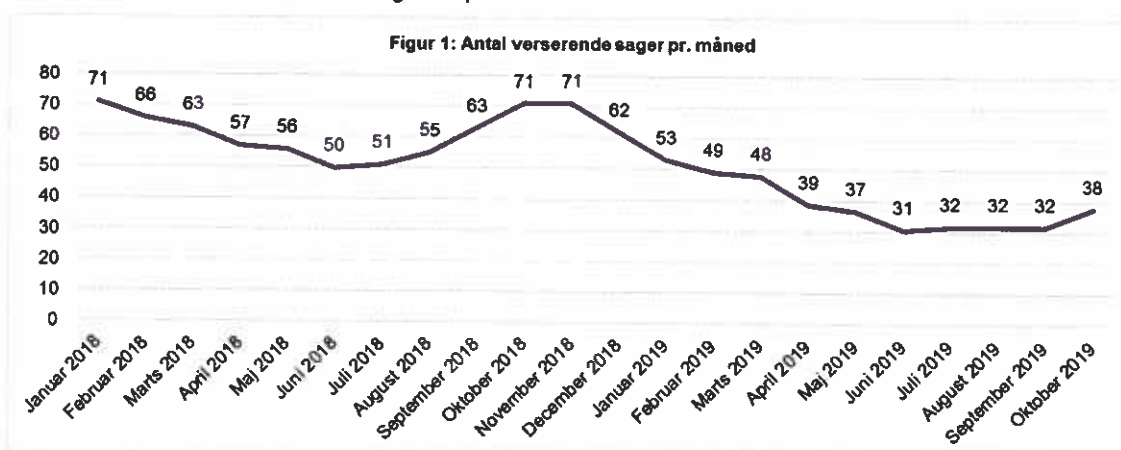
Med udgangspunkt i ovenstående vil alle SØIK's IPR-sager fra januar 2018 til og med oktober 2019 blive undersøgt for at beskrive udviklingen af området i forhold til antal sager, sagstyper og sagsbehandlingstid. Det bemærkes, at tallene fra 2018 indeholder hele kalenderåret, hvorimod tallene fra 2019 alene vedrører ti måneder, hvilket kan resultere i en vis skævvridning.

I 2018 blev der anmeldt 81 sager til IPR-enheden, mens der i de første ti måneder af 2019 er blevet anmeldt 52 sager. For nogle af sagernes vedkommende er der tale om anden kriminalitet end IPR-kriminalitet, hvorfor de er oversendt til en politikreds. I enkelte tilfælde er IPR-forholdet sendt til inddragelse i en verserende straffesag om anden kriminalitet i en politikreds. Ligeledes er enkelte såkaldte domænesager¹, der vedrører udenlandske domæner, blevet oversendt til EUROPOL for at indgå i fælleseuropæiske operationer. I nedenstående tabel ses et overblik over de sager, der indgår i rapporten.

Tabel 1: Antal sager i undersøgelsen

	2018	Jan.-okt. 2019	I alt
Sager i alt	81 (6,8 pr. måned)	52 (5,2 pr. måned)	133
Relevante sager	72 (6 pr. måned)	45 (4,5 pr. måned)	117

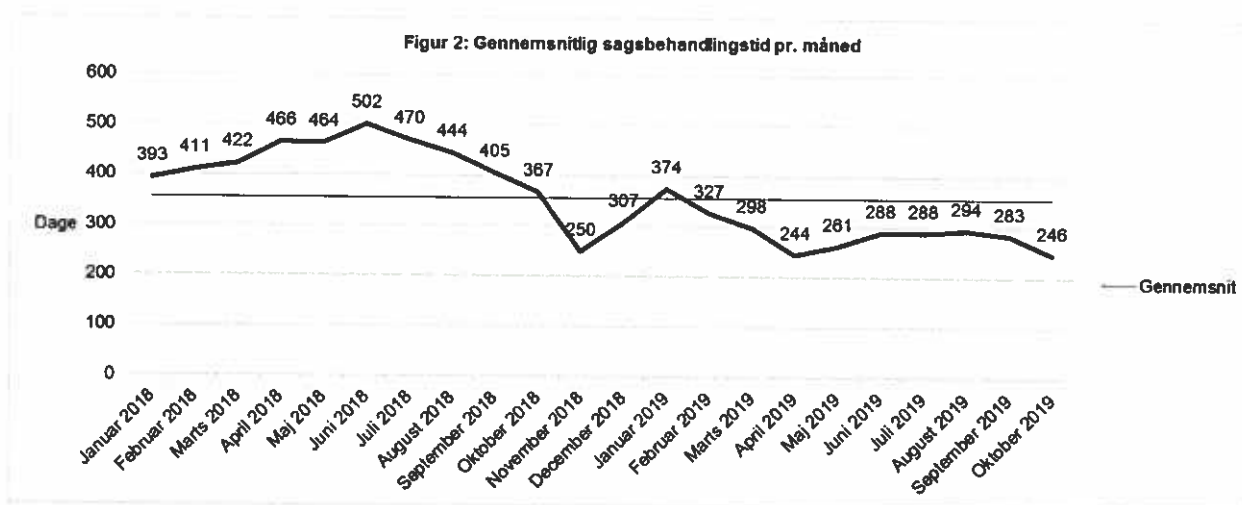
Som det fremgår af tabel 1, er der fra 1. januar 2018 og frem til oktober 2019 oprettet i alt 133 IPR-sager. Sagerne er enten anmeldt i undersøgelsesperioden, oversendt fra en politikreds eller udskilt fra en anden sag. 117 af sagerne er relevante for undersøgelsen og vil i det følgende blive behandlet nærmere. I undersøgelsesperioden pågår der endvidere efterforskning af andre sager, der er anmeldt før den 1. januar 2018, således at antallet af aktive sager i IPR-enheden er højere. Af figur 1 nedenfor fremgår antallet af verserende sager pr. måned i undersøgelsesperioden.

¹ Domænesager er sager omhandlende falske hjemmesider, hvorfra der eksempelvis sælges kopivarer.

Antal verserende sager pr. måned afhænger af, dels hvor mange sager der anmeldes til IPR-enheden, dels hvor mange ressourcer der er til rådighed i afdelingen. Som det fremgår af ovenstående figur, er sagsbeholdningen næsten halveret fra efteråret 2018 til oktober 2019. Dette kan tages som udtryk for en mere effektiv sagsbehandling, som udspringer af, at IPR-enheden er blevet tilført ekstra ressourcer i perioden november 2018 til januar 2019. Af tabel 1 fremgår det dog også, at der er anmeldt færre sager i 2019 end i 2018, hvilket også kan have en indflydelse på den nedadgående sagsbeholdning fra omkring årsskiftet og frem. I oktober 2019 ses der at forekomme en stigning i antallet af verserende sager, der som udgangspunkt må formodes at skyldes et højere antal anmeldte sager i denne måned ift. gennemsnittet.

Hvis man ser på den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sagerne, er der også sket en markant udvikling. Af figur 2 fremgår det, hvor mange dage den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har været i den måned, hvori sagerne blev sluttet. Sagerne, der er sluttet i juni 2018, har haft en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 502 dage, hvorimod den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på sager, der er afsluttet i april 2019 ses at være 244 dage. Generelt er der en tendens til, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har været faldende fra omkring årsskiftet 2018/2019. Årsagerne hertil er formentlig både den lavere sagsbeholdning og ressourcetilførslen til IPR-enheden. I og med at alle IPR-sager nu behandles i SØIK, samles der i IPR-enheden erfaring, kompetencer og specialviden på området, som også bidrager til en mere effektiv og sikker sagsbehandling.

Resultater

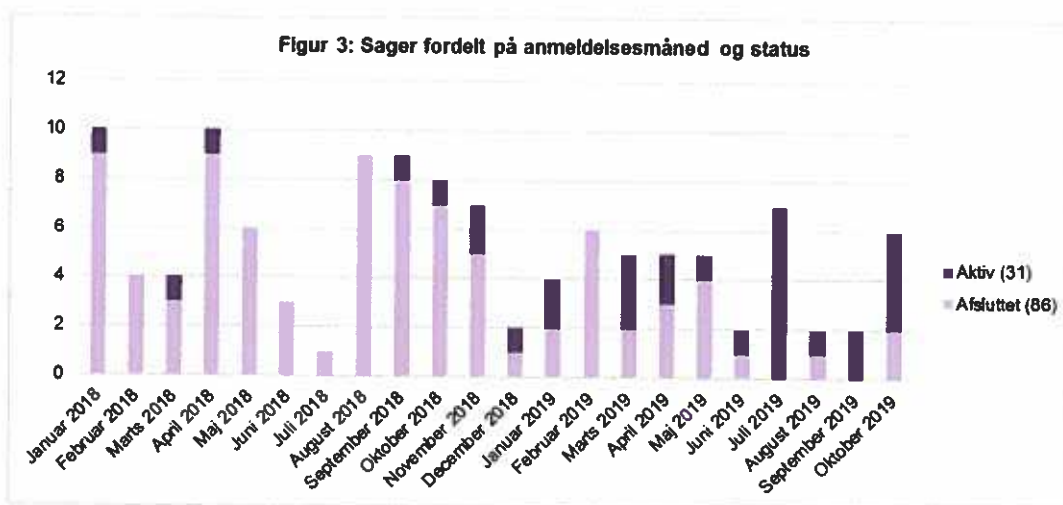
I det følgende tegnes et billede af udviklingen på IPR-området, hvor blandt andet gerningssteder, sagstyper, forurettede og anmeldere vil blive berørt. En samlet oversigt over de variabler, der er blevet anvendt ved undersøgelsen af sagerne, findes i rapportens bilag på side 15. Der er i alt tale om 14 forskellige variabler, som er nærmere beskrevet i bilaget.

Det bemærkes for god ordens skyld, at nærværende undersøgelse udelukkende er baseret på de sager, som behandles i SØIK. Undersøgelsen belyser derimod ikke den generelle udvikling på området, da det må lægges til grund, at ikke alle IPR-krænkelser anmeldes. Denne antagelse er bl.a. baseret på, at Nordic Content Protection² (NCP) har oplyst, at de forliger en række sager civilretligt frem for at indgive en politianmeldelse.

Resultaterne af undersøgelsen bliver i det følgende behandlet under fire temaer: Fra anmeldelse til afslutning, sagstype, sagens kompleksitet samt anmeldere, forurettede og gerningspersoner. Da undersøgelsen alene indeholder informationer om 117 sager, er resultaterne ikke et udtryk for statistisk signifikante mønstre. Resultaterne kan give et billede af nogle tendenser på IPR-området, men det kan ikke udelukkes, at disse tendenser er et udtryk for tilfældigheder frem for reelle trends.

Fra anmeldelse til afslutning

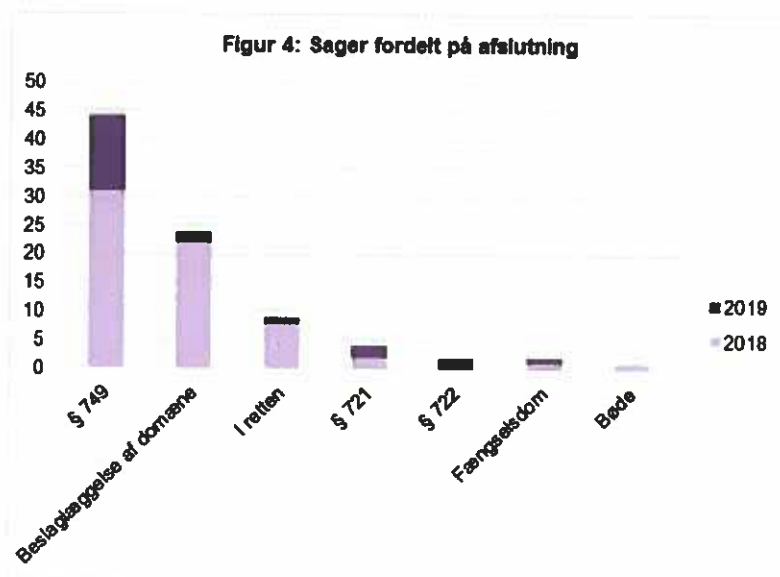
Som det fremgår af tabel 1 ovenfor er der 72 sager fra 2018 og 45 sager fra 2019. I figur 3 nedenfor ses en oversigt over, hvilke måneder sagerne er blevet anmeldt, og hvorvidt sagerne pr. 5. november 2019 er aktive eller afsluttede. Sagerne anses for at være afsluttede, når efterforskningen er indstillet, påtalen er opgivet, eller når der er rejst tiltale i sagen. Da sagerne fra 2019 i sagens natur er yngre, vil der være flere aktive sager fra 2019 end fra 2018. I alt er 74 % af sagerne afsluttede, mens 26 % er aktive.

Antallet af anmeldelser varierer meget fra måned til måned. Eksempelvis blev der i juli 2018 alene anmeldt en enkelt sag, mens der i april samme år blev anmeldt ti sager. Der ses ikke umiddelbart noget særligt mønster i forhold til hvilke tidspunkter på året, der anmeldes flest sager.

Som det fremgår af figur 3 er 86 af de 117 sager afsluttede, og af figur 4 fremgår det, hvordan disse sager er afsluttede. Som det fremgår, er en stor del af sagerne henlagt efter retsplejelovens § 749 uden sigtelse.

² NCP arbejder på vegne af tv-branchen med at forhindre og bekæmpe ulovlig distribution af tv-signaler.

En af de primære årsager til, at en sag henlægges efter retsplejelovens § 749, er, at sagen ikke har det fornødne omfang, idet påtalsreglerne på IPR-området bestemmer, at politiet alene kan behandle IPR-krænkelser begået under skærpende omstændigheder. Dette vurderes ud fra antallet af varer, sagens tidsmæssige udstrækning og systematikken i lovovertrædelsen.

Derudover henlægges en sag efter retsplejelovens § 749, når der ikke har kunnet identificeres en gerningsperson. Dette sker bl.a. i sager, hvor gerningspersonerne har særlige kompetencer til at sløre deres spor på internettet. I andre tilfælde vil det kræve betydelige ressourcer at identificere en gerningsperson, således at der ikke vil være fornøden proportionalitet mellem lovovertrædelsens alvor, den forventede sanktion og politiets ressourceforbrug.

Endelig henlægges sager efter § 749, såfremt IPR-krænkelsen er så skønsmæssig, at dette bør afklares civilretligt. Strafferetlig håndhævelse af en immateriel rettighed forudsætter i alle tilfælde, at der foreligger en civilretlig krænkelse af en immateriel rettighed eller forsøg herpå. Der skal dermed foreligge en gyldig immateriel rettighed, der skal være krænket på en efter lovgivningen retsstridig måde. Strafferetlig håndhævelse forudsætter endvidere, at der foreligger en mere kvalificeret krænkelse. Der vil således være en række tilfælde, hvor der i princippet er sket krænkelse af en gyldig immateriel rettighed, men hvor krænkelsevurderingen er så skønsmæssig, at der ikke kan ske strafferetlig håndhævelse.

Hvis en sag henlægges efter retsplejelovens § 721, har der været rejst en sigtelse i sagen. Sagen kan eksempelvis slutes, hvis anmelder har indgået et civilretligt forlig med gerningspersonen, og anmelder herefter trækker anmeldelsen tilbage. Endelig slutes nogle sager med et tiltalefrafald efter retsplejelovens § 722, hvis gerningspersonen har samarbejdet med politiet omkring belysning af sagen og er ophørt med krænkelsen. Dette forudsætter dog, at lovovertrædelsen er af ringere karakter.

24 af sagerne i undersøgelsen er beslaglagte domæner. I disse sager oprettes der som tidligere beskrevet falske hjemmesider, hvorfra der eksempelvis sælges kopivarer. Anmeldelser om domæner samles og indgår i en overordnet sag, idet der er mistanke om, at de har samme oprindelseskilde. Sagerne efterforskes derfor som udgangspunkt ikke selvstændigt, men domænerne beslaglægges, så krænkelsen ikke kan fortsætte på domænet. Der er således tale om en teknisk henlæggelse af sagerne, da disse behandles samlet under en fælles sag. Denne type sager har været faldende de seneste par år, fordi DK Hostmaster³ har ændret praksis for, hvordan man registrerer et .dk-domæne. I 2018 blev der oprettet 22 domænesager, mens der i de første ti måneder af 2019 blot er oprettet to domænesager.

Ni af sagerne står til at være "i retten", hvilket betyder, at der er rejst tiltale, og sagen afventer retsmøde. Inden for de nærmeste måneder vil en del af sagerne fra undersøgelsesperioden dermed være afsluttet med enten dom eller frifindelse. Som tidligere nævnt pågår der i undersøgelsesperioden desuden behandling af en række sager, som er anmeldt før 2018. Det betyder også, at der er afgjort flere sager i undersøgelsesperioden, som ikke indgår i denne evaluering.

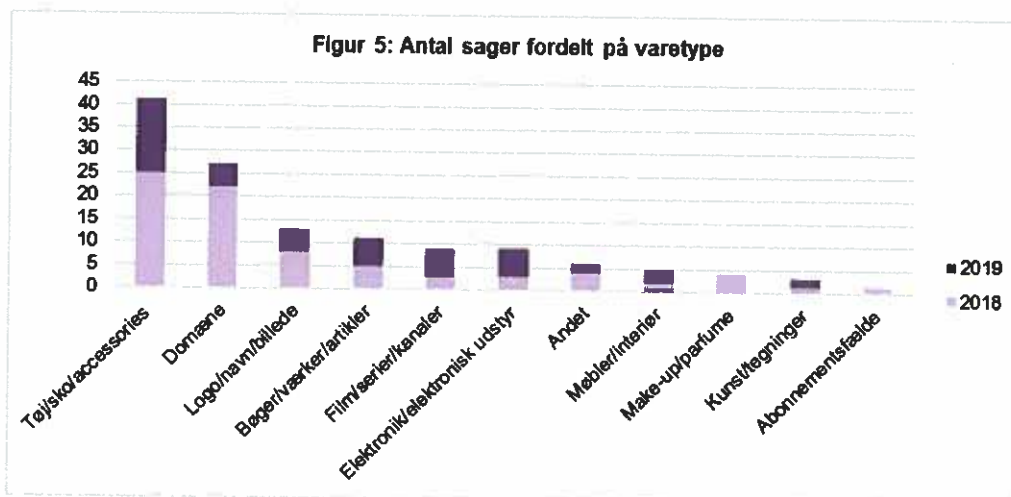
To af sagerne, der er omfattet af nærværende undersøgelse, jf. figur 5, er afgjort med fængselsstraf. Den ene sag er overtaget fra Statsadvokaten for København og er modtaget i IPR-enheden i januar 2019. Sagen omhandler salg af kopivarer på et kræmmermarked. Den anden sag vedrører salg af kopivarer på Den Blå Avis, hvor et ægtepar begge er blevet idømt fængselsstraf. Den sag, der er afgjort med bøde, omhandler ulovligt salg af telefonudstyr. Salget krænker flere kendte varemærker, og indehaveren af butikken blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Sagstype

IPR-kriminalitet dækker over forskellige lovovertrædelser. I dette afsnit undersøges IPR-sagerne med udgangspunkt i varer og gerningssteder for at beskrive de typer af sager, IPR-enheden har behandlet i undersøgelsesperioden.

Af nedenstående figur 5 fremgår de forskellige varetyper, sagerne har omhandlet. Det samlede antal varetyper er 129, da der i nogle sager udbydes, formidles eller sælges flere forskellige varer. Det bemærkes, at kategorien "andet" blandt andet dækker over barberblade og musik.

³ DK Hostmaster er administrator for domænenavne, der ender på .dk.

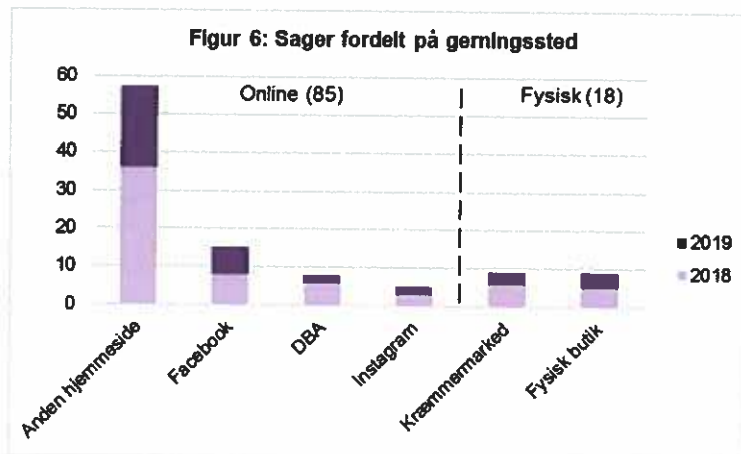

Kategorien "tøj/sko/accessories" dækker 32 % af varerne, og heraf er det primært tøj, der sælges. Disse varer sælges både online og på fysiske handelssteder. De primære gerningssteder er Facebook og kræmmermarkeder.

Det fremgår af figur 5, at ni af sagerne er såkaldte "streamingsager", hvor der uden rettighedshavernes tilladelse deles film, serier og/eller tv-kanaler. Anmelderne af disse sager er ofte Rettighedsalliancen⁴ eller NCP, og sagerne foregår online, oftest på en hjemmeside oprettet til formålet eller på Facebook. På området ses tendensen at gå fra traditionelle, lokalt orienterede cardsharingnetværk til en markant stigning af ulovlige tv-abonnementer udbudt regionalt og aftaget fra globale iptv-netværk, hvilket øger kompleksiteten af efterforskningen.

Af nedenstående figur fremgår det, at langt størstedelen af IPR-krænkelserne (83 %) foregår online. Sager med "andet" gerningssted er ikke medtaget i denne figur, fordi det ikke er vurderet særskilt, om gerningsstedet er online eller fysisk. Oftest sker krænkelserne på hjemmesider, som i mange tilfælde er oprettet med det formål at snyde kunderne. Kategorien "anden hjemmeside" dækker også over velkendte handelsportaler m.v. som youtube.com, eBay.com og downtown.dk. Andelen af sager, hvor krænkelserne sker online, er ens i 2018 og 2019.

⁴ Rettighedsalliancen er en interesseorganisation, som repræsenterer over 100.000 danske rettighedshavere.

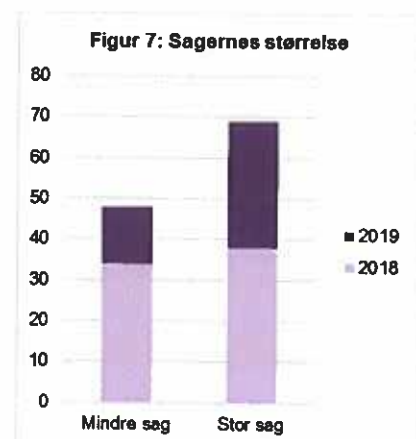

Sager, hvor krænkelse sker på de sociale medier, stiller særlige krav til efterforskningen, dels fordi det er ressourcetungt og tidskrævende at indhente oplysninger om bagmændene til disse lovovertrædelser, dels fordi de sociale medier i en vis udstrækning er tilbageholdende med at udlevere oplysninger om deres brugere.

Sagens kompleksitet

Sagerne på IPR-området differentierer betydeligt i størrelse og kompleksitet. Nogle af de mindre sager kræver kun få efterforskningsressourcer, hvorimod andre medfører måneder eller op til flere års efterforskning. I SØIK kategoriseres sager som værende mindre sager med en forventet sagsbehandlingstid på op til 90 dage, store sager med en forventet sagsbehandlingstid på op til to år eller meget store sager med en forventet sagsbehandlingstid på op til over to år.

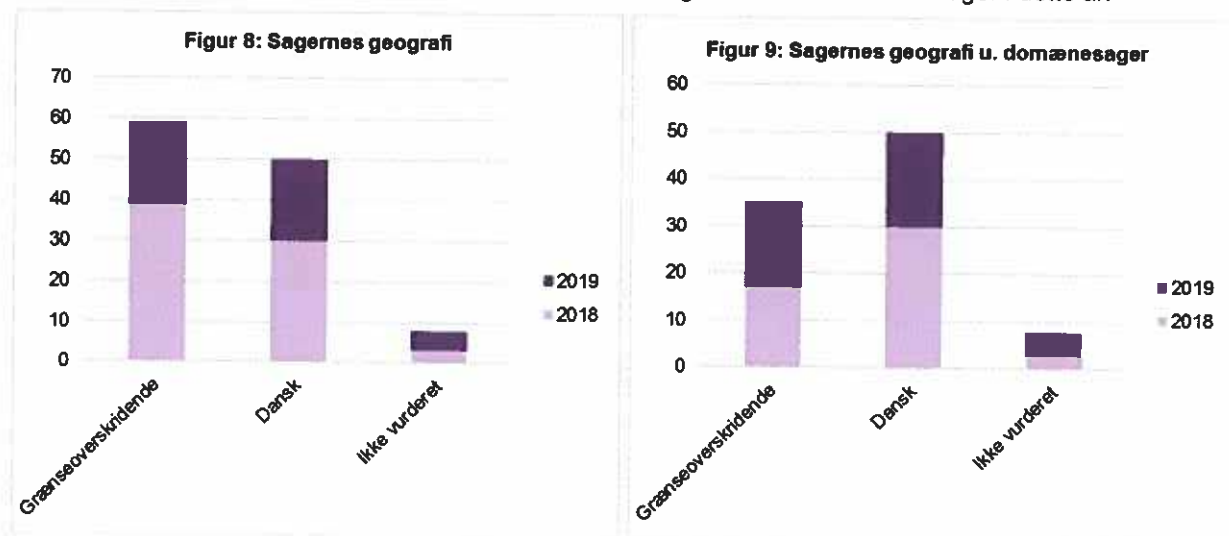
I IPR-enheden kategoriseres sagerne sjældent som "meget store", og i undersøgelsesperioden er der udelukkende registreret sager i kategorien "mindre" og "store" sager. I figur 7 til højre ses fordelingen af sagernes størrelse. I 2018 var der en næsten ligelig fordeling mellem mindre sager og store sager. I de første ti måneder af 2019 har der derimod været en overvægt af større sager, da 69 % af sagerne er kategoriseret som store. Årsagen til denne skæve fordeling er de 22 domænesager, der var i 2018, som alle er vurderet som mindre sager. Hvis man ser bort fra alle domænesager, er fordelingen mellem mindre og store sager mere ligelig i 2018 og 2019.

Sagerne kompliceres, hvis lovovertrædelser er grænseoverskridende. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis gerningspersonen er bosat uden for Danmark, hvis varer importeres fra udlandet, eller hvis film streames fra udenlandske servere. Af figur 8 fremgår fordelingen af danske og grænseoverskridende sager. Det skal bemærkes, at vurderingen er foretaget med udgangspunkt i de informationer, der fremgår af sagen.

Det er altså muligt, at nogle af sagerne, der indledningsvist er vurderet at være danske, kan vise sig at have grænseoverskridende karakter ved yderligere efterforskning. I otte af sagerne er geografien ikke vurderet, hvis der ikke har været tilstrækkelig information at vurdere den ud fra.

Som det kan ses af figur 8, er størstedelen af sagerne i undersøgelsesperioden grænseoverskridende. Overvægten af sager med internationalt islæt er især præget af sagerne i 2018, hvor 57 % af sagerne var grænseoverskridende. Dette var tilfældet for 50 % af sagerne i 2019. Fordelingen afspejler de mange domænesager i 2018, da disse udgør over halvdelen af de grænseoverskridende sager i dette år.

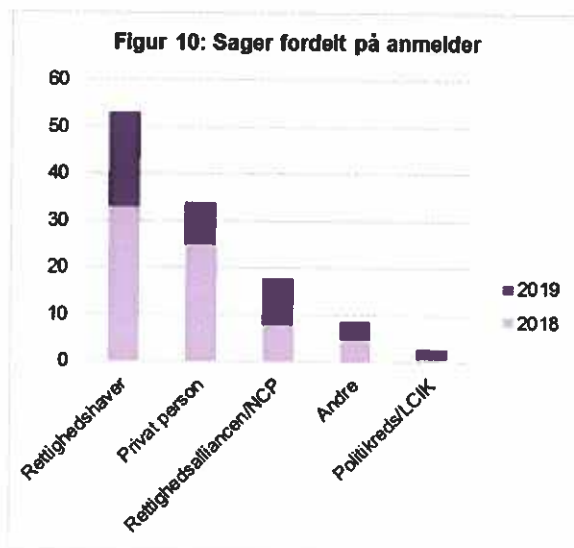
Ser man på figur 9, hvor domænesagerne er fjernet, er størstedelen af sagerne i både 2018 og 2019 danske. Der ses især en forskel på tallene fra 2018, hvor der i figur 8 er 57 % grænseoverskridende sager, mens der i figur 9 blot er 36 %. Det vurderes derfor ikke, at der er en generel tendens til, at IPR-sagerne får mindre international karakter i fremtiden, men at faldet i grænseoverskridende sager fra 2018 til 2019 skyldes faldet i antal domænesager.

Det er generelt IPR-enhedens opfattelse, at der er en øget kompleksitet på en række sagsområder. Dette gælder særligt inden for fildelings- og iptv-området (de tidligere omtalte streamingsager), hvor autorisations- og streamingservere ofte er placeret på udenlandske servere, og der er stor opmærksomhed omkring anonymitet på både administrator- og brugerniveau. Der er også en øget kompleksitet omkring involverede selskabsstrukturer.

Anmeldere, forurettede og gerningspersoner

I sagerne er der tre involverede persontyper; anmeldere, forurettede og gerningspersoner. Ofte hænger de to førstnævnte sammen, fordi anmelderne ofte er rettighedshavere, der har fået deres varemærke krænket eller privatpersoner, der har oplevet at købe kopivarer.

Knap halvdelen af sagerne er anmeldt af rettighedshavere eller dennes repræsentant. Af figur 10 fremgår det, hvem der har indgivet anmeldelse, og at 53 ud af 117 sager (45 %) er anmeldt af rettighedshavere. Derudover står Rettighedsalliancen og NCP, som begge repræsenterer rettighedshavere, for anmeldelse af 18 af sagerne. Kategorien "andre" dækker bl.a. over Toldstyrelsen, Skattestyrelsen og E-mærket.

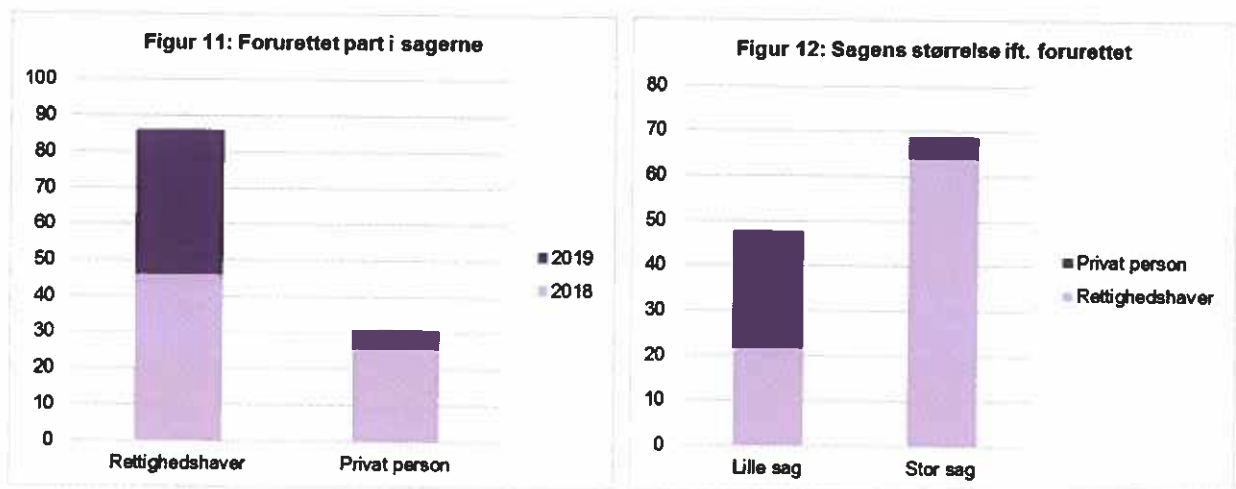

I de sager, der er modtaget fra politikredse eller LCIK⁵, er den oprindelige anmelder valgt. Hvis det ikke fremgår, hvem der oprindeligt har anmeldt sagen, er politikreds/LCIK valgt som anmelder.

I IPR-sager er der to typer forurettede: Rettighedshavere og privatpersoner. Hvis en privat person eksempelvis køber kopisolbriller med forventning om, at de er ægte, er denne køber forurettet. Samtidig er den pågældende rettighedshavers varemærke også blevet krænket, og rettighedshaveren er dermed også forurettet i sagen. I denne undersøgelse er den forurettede part vurderet ud fra, hvem der primært er blevet krænket i sagen. Dette vil som nævnt ofte være sammenfaldende med, hvem der er anmelder.

I figur 11 kan det ses, at det i størstedelen af tilfældene er rettighedshavere, der er forurettede. Dette skyldes, som nævnt, at anmeldelserne oftest kommer fra rettighedshavere eller dennes repræsentant. Samlet set er rettighedshavere forurettet i 74 % af sagerne, men tallet er i 2019 oppe på 89 %.

⁵ Landsdækkende center for it-relateret økonomisk kriminalitet.

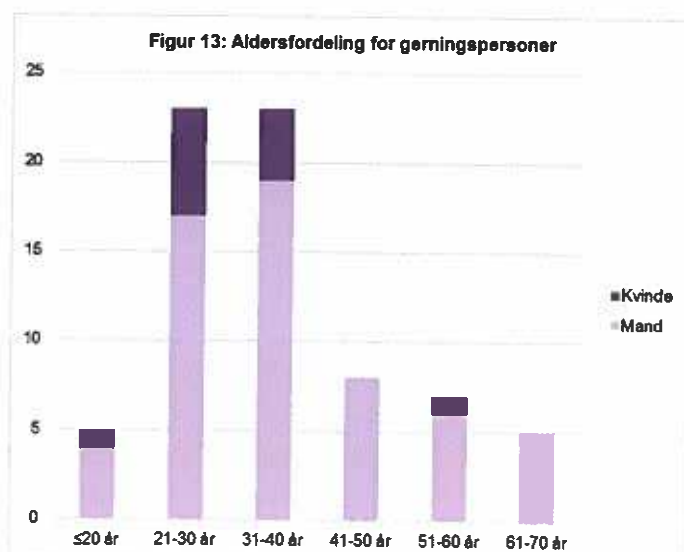

Ser man på sagernes størrelse i forhold til forurettede, jf. figur 12, er det tydeligt, at sager, hvor privatpersoner står som anmelder, oftest er mindre sager, mens sager med rettighedshavere som anmelder oftere er store sager.

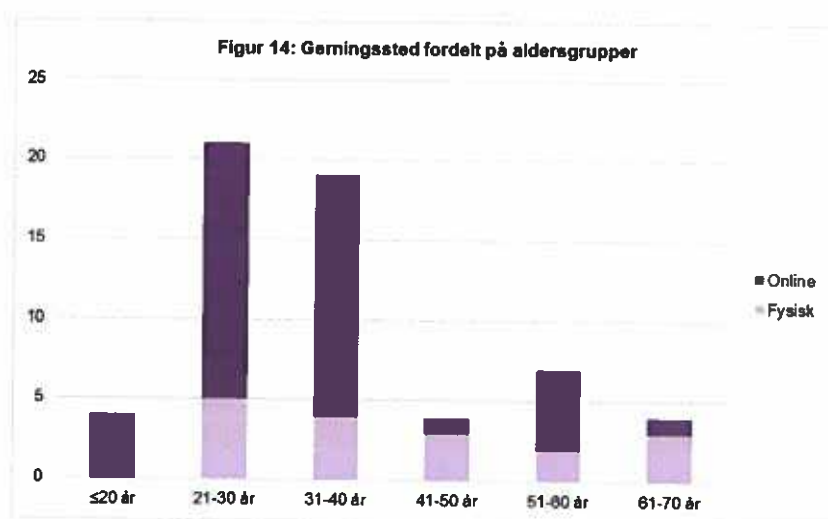
I undersøgelsens 117 sager er der rejst sigtelse imod 21 personer. En af grundene til, at der ikke er flere sigtede, er, at mange sager sluttet på baggrund af sagens størrelse. Det betyder, at der i mange sager er identificeret en eller flere mistænkte, som med en vis sandsynlighed er skyldige, men som ikke sigtes, fordi forholdet grundet overtrædelsens beskedne omfang er undergivet privat påtale. I en række af sagerne er der mistænkte gerningspersoner, som endnu ikke er sigtede. Derfor vil dette afsnit vedrørende gerningspersoner både indeholde information om sigtede, mistænkte og tiltalte. Der er i alt 74 gerningspersoner fordelt på 58 sager. En af de sigtede er et selskab og vil ikke indgå i dette afsnit. Herudover er to af gerningspersonerne fra udlandet, og de vil ikke indgå i afsnittet om alder, da deres fødselsdato er ukendt.

12 af de 74 gerningspersoner er kvinder, hvilket udgør 16 %. Undersøgelser viser, at mænd generelt begår mere kriminalitet end kvinder⁶, så den skæve kønsfordeling er derfor ikke overraskende. Gerningspersonernes alder på anmeldelsestidspunktet svinger mellem 16 og 70 år. Gennemsnitsalderen er 35 år, og ser man på aldersgrupperne i figur 13, ses det, at størstedelen af gerningspersonerne er mellem 21 og 40 år. Hele 65 % af gerningspersonerne falder inden for denne aldersgruppe.

⁶https://statistikbanken.dk/statbank5a/Graphics/MakeGraph.asp?qr_type=1&qr_stacked=1&qr_width=900&qr_height=400&qr_fontsize=11&menu=y&PLanguage=0&pxfile=201911195139264043136STRAFNA3.px&wload=900&hload=400&rotate=&scautopivot=True&sortdata=false&maintable=STRAFNA3

Der er en næsten lige fordeling på aldersgrupperne, når man sammenligner tallene fra 2018 med tallene fra 2019. Der ses altså ikke en udvikling i forhold til gerningspersonernes alder i undersøgelsesperioden. De få kvindelige gerningspersoner fordeler sig primært på de yngre aldersgrupper. Gennemsnitsalderen for kvinder er 29 år, mens den for mændene er 37.

Ser man på, hvordan aldersgrupper påvirker gerningssted, er der en tendens til, at de yngre gerningspersoner overvejende benytter online platforme, mens de ældre sælger deres varer på fysiske lokaliteter. Gennemsnitsalderen for gerningspersoner, der benytter et fysisk gerningssted, er 39 år, mens gennemsnitsalderen på online platforme er 34 år. Denne fordeling er forventelig, da de yngre generationer i højere grad anvender it i hverdagen. Det forventes derfor, at der også i fremtiden vil være et stigende antal IPR-sager med en digital dimension.

Status på samarbejde med interessenter

IPR-enheden afholder fortsat halvårslige dialogmøder med repræsentanter for rettighedshaverne. De inviterede er Rettighedsalliancen, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Danish Anti-Counterfeit Group, Nordic Content Protection, Producentforeningen og E-mærket. Møderne giver SØIK vigtige input fra rettighedshaverne om, hvad der prioriteres og er i fokus hos de enkelte rettighedshavere, samt hvad der måtte være af udfordringer i forhold til deres medlemmer og i relation til konkrete sager. Møderne anvendes endvidere til at orientere om status fra enhedens side. IPR-enheden afholder endvidere bilaterale møder med repræsentanter for rettighedshaverne. Dette kan eksempelvis være i relation til orientering om nye trends på et særskilt rettighedsområde, samt opsamling på rejste problemstillinger i forbindelse med dialogmøderne. Der har således i perioden været afholdt bilaterale møder med NCP, E-mærket samt Rettighedsalliancen.

SØIK har i 2018 afholdt tre regionale dialogmøder med repræsentanter fra politikredsene, kræmmermarkedsarrangørerne, rettighedshaverne, SKAT, kommunerne samt Sæmmenslutningen af By- og Markedsfester. Møderne mandede ud i to centrale konklusioner: Arrangørerne efterlyste gode vejledninger i politikredsene – og efterlyste også vejledning om, hvordan de skulle agere i forhold til deling af oplysninger om studepladslejere.

Med henblik på at styrke politikredsenes indsats i forhold til uopsættelige retsskridt ved konstaterede IPR-krænkelser på et kræmmermarked samt for at sikre en ensartet sagsbehandling har SØIK udarbejdet et *action card*, der på en let og forståelig måde vejleder politikredsene om, hvilke efterforskningskridt, der bør iværksættes, inden en sag som anført skal oversendes til SØIK.

Oftentimes er det sådan, at repræsentanter for rettighedshavere besøger kræmmermarkeder for at kontrollere, om studeholderne overholder gældende lovgivning. I den forbindelse har der vist sig et behov for at komme i kontakt med lokalt politi. Derfor har SØIK orienteret repræsentanterne for rettighedshaverne om, at de skal rette henvendelse til det lokale politi, hvis de får behov for politiassistance eller ønsker at anmelde et forhold. SØIK har også oplyst, at IPR-enheden forud herfor kan være det koordinerende led mellem disse parter.

Status på internationalt samarbejde

IPR-enheden deltager både på politi- og anklagersiden i forskellige internationale fora. Der har således fra enhedens side bl.a. været deltagelse i:

- Europol's Intellectual Property Crime Coordinated Coalition's (IPC3) conference om "Adaptive Enforcement Initiatives against New IP Crime Trends"
- Tre dages ophold for efterforsker hos London politis IPR-unit med bl.a. oplæg fra deres "specialist online and payments disruption staff" og deres "investigators and industry liaison officer"

- To dages European Intellectual Property Prosecutors' Network samt i forlængelse heraf møde med kinesiske IPR-anklagere
- IPR-seminar af en uges varighed arrangeret af CEPOL og European Intellectual Property Office (EUIPO)

Enheden har endvidere fast sæde i Observatoriet under EUIPO's Working Group Enforcement med halvårslige møder. Formålet med arbejdsgruppen er at understøtte Observatoriets arbejde med at initiere undersøgelser og skabe data, som kan danne grundlag for beslutninger om, hvordan IPR-kriminalitet bekæmpes, udbyde *knowledge building seminars* og skabe *awareness-kampagner*.

Herudover har IPR-enheden i år været vært for the Cross-Nordic IPR-Prosecutors Network Meeting med deltagelse af anklagere fra Sverige, Norge, Finland, Island og Danmark, samt EUROJUST, UNICRI og EUIPO. Mødet var efter ansøgning finansieret med midler fra EUIPO, strakte sig over to dage og indeholdt oplæg om *what's new* fra de respektive lande samt udvalgte IPR-problemstillinger. UNICRI, der er en forskningsinstitution under FN, holdt endvidere oplæg om deres arbejde med Best Practice IPR-domme, herunder en dansk dom, der er ført af IPR-enheden i SØIK.

IPR-enheden samarbejder endvidere med andre landes retshåndhævende myndigheder i en række konkrete straffesager, hvilket er en naturlig følge af det grænseoverskridende element i sagerne. I en af disse sager er en efterforsker i IPR-enheden som følge af sin bistand til det andet lands efterforskning tildelt "City of London Police Commander's Commendation".

Øvrige præventive indsatser

IPR-enheden er generelt opmærksom på at udsende pressemeddelelser i relevante sager for at skabe opmærksomhed om området. Ifølge rettighedshaverne har dette en mærkbar effekt i befolkningen, idet budskabet bliver delt i diverse fora på internettet. Rettighedshaverne giver i den forbindelse udtryk for, at budskaber om f.eks. ulovlig deling af streamingprodukter eller køb af kopivarer har betydelig vægt, når det er en offentlig myndighed som f.eks. SØIK, der står som afsender.

Enheden har afholdt møder med LCIK med henblik på at indsamle viden omkring præventive tiltag. I forlængelse heraf er SØIK blevet medlem af FIT – Forum mod it-relateret økonomisk kriminalitet. Forummet består af andre myndigheder samt private aktører, herunder rettighedshavere. På møderne deles konkrete erfaringer om bl.a. forebyggelse og håndhævelse af IPR-kriminalitet. IPR-enheden påtænker desuden at anvende app'en "Mit Digitale Selvforsvar", hvor man bl.a. kan advare om fup-hjemmesider på nettet, som eksempelvis sælger kopitøj.

I forbindelse med etablering af IPR-enheden blev denne også tilføjet en analytiker for at styrke det præventive arbejde og skabe overblik over mere overordnede tendenser, hvilket bl.a. har udmøntet sig i udarbejdelsen af nærværende rapport. Herudover deltager analytikeren i forskellige analytikerfora, konferencer og

erfaringsudvekslingsmøder for at bidrage til, at IPR-enhedens arbejde fortsat bygger på ny viden og nye metoder inden for bl.a. kriminalitetsforebyggelse.

Bilag

Beskrivelse af variabler

Undersøgelsen tager udgangspunkt i 14 variabler, der valgt for at give så fyldestgørende et billede af IPR-området som muligt. Variablene bygger på data fra politiets egne systemer, herunder PedPoint og Finder samt SØIK's controllingark og driftstyringsark. Variablene kan ses i tabellen nedenfor. Der er løbende blevet tilføjet underkoder, når det har været relevant. Som beskrevet nærmere nedenfor, er to af variablene blevet fjernet efter kodningen, fordi resultatet er usikkert.

Hovedkode	Underkoder
Journalnummer	SØK-77658-xxxxx-åå
Status	Afsluttet Aktiv
Operationsnavn	Skriv
Normtid (fjernet)	Skriv
Anmeldelsesdato	dd-mm-åååå
Afslutning	§ 721 § 722 § 749 Frifindelse Bøde Fængselsdom Beslaglæggelse Sammenlagt med anden sag Ikke IPR/videresendelse til EU/kreds I retten
Antal sigtede	Skriv
Sagens størrelse	Mindre sag Stor sag Meget stor sag
Anmelder	Privat person Rettighedshaver (eller dennes repræsentant) NCP/Rettighedsalliancen Politi/LCIK Andre
Gerningsstedstype	DBA Facebook Instagram Anden hjemmeside Kræmmermarked Fysisk butik Andet
Geografi	Dansk Grænseoverskridende Ikke vurderet
Organiseringsgrad (fjernet)	Lav Høj

	Ikke vurderet
Forurettet	Privat person Rettighedshaver
Gerningspersonens køn	Mand Kvinde
Gerningspersonens fødselsdato	dd-mm-åååå
Tøj/sko/accessories Make-up/parfume Bøger/værker/artikler Kunst/tegninger Møbler/interiør Film/serier/kanaler Elektronik/elektronisk udstyr Lægemidler Logo/navn/billede Abonnementsfælde Domæne Andet	Ja Nej